

ВИДИ МОТИВАЦІЇ

Карпук М.С., гр. МО-18с

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Безгінова Л.І.**
Харківський державний університет харчовання та торгівлі

Мотивацію класифікують за кількома ознаками.

1. Залежно від основних груп потреб мотивація буває:

- матеріальною – характеризує прагнення до достатку, більш високого рівня життя; залежить від рівня особистого доходу, його структури, диференціації доходів в організації і суспільстві, дієвості системи матеріальних стимулів, що застосовуються в організації;

- трудовою – породжується безпосередньо працею, її змістом, умовами, організацією трудового процесу, режимом праці;

- статусною – є внутрішньою рушійною силою поведінки людини, пов'язаною з її прагненням зайняти більш високу посаду, виконувати більш складну і відповідальну роботу, працювати в престижних, соціально значущих сферах підприємства.

2. За використовуваними способами виділяють мотивацію:

- нормативну – характеризує спонукання людини до певної поведінки за допомогою ідейно-психологічного впливу: переконання, навіювання, інформування, психологічного зараження тощо;

- примусову – ґрунтується на використанні влади і загрози незадоволення потреб працівника у випадку невиконання ним відповідних вимог;

- стимулювання - вплив не на особистість як таку, а на зовнішні обставини за допомогою стимулів, що спонукують працівника до певної поведінки.

3. За джерелами виникнення мотивів виділяють мотивацію:

- внутрішню – коли людина, вирішуючи завдання, формує мотиви;

- зовнішню – вплив на суб'єкт відбувається ззовні (через оплату праці, розпорядження, правила поведінки тощо).

4. За спрямованістю на досягнення цілей розрізняють мотивацію позитивну, що сприяє ефективному досягненню цілей, і негативну, що перешкоджає цьому. Основними видами позитивної мотивації є: матеріальне заохочення у вигляді персональних надбавок до окладів і премій, підвищення авторитету працівника та довіри до нього в колективі, доручення особливо важливої роботи і т. п. Негативна мотивація - це матеріальні стягнення, зниження соціального статусу в колективі, психологічна ізоляція працівника, створення атмосфери нетерпимості, пониження в посаді.